

TRAFIKSKADENÄMNDEN
VERKSAMHETEN 2020

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2020	2
Nämndens verksamhet 2020	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos nämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i nämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för försäkringsbolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- invaliditetsgraden är minst tio procent
- inkomstförlusten per år är minst ett basbelopp (skadeårets basbelopp)

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna försäkringsbolagets ärenden.

Nämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Nämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Trafikskadenämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollen kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämndens bedömning i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2020

Covid-19-pandemin har medfört att verksamheten under året ställts om till ett mer flexibelt och digitalt arbetssätt. Arbetet på kansliet har i huvudsak bedrivits på distans och nämndsammanträdena har hållits digitalt. Arbetsformerna har fungerat väl och verksamheten har kunnat bedrivas med bibehållen kvalitet och produktivitet.

Ärendebalanser

Det totala antalet inkomna ärenden minskade jämfört med föregående år. Under 2020 ökade antalet ingivna obligatoriska ärenden marginellt med cirka en procent medan tvistlösningssärendena minskade med cirka 14 procent. Ärendebalanserna och hanteringstiderna för båda ärendetyperna ökade något efter halvårsskiftet.

På grund av till den minskade ärendeinströmningen minskade också antalet sammanträden med drygt 24 procent. Antalet prövade ärenden per sammanträde ökade med knappt åtta procent.

Justerat reglemente och ny arbetsordning för nämndens råd

Trafikskadenämndens råd och Trafikförsäkringsföreningen (TFF) har beslutat om ändringar av nämndens reglemente som

godkändes av regeringen i april. Ändringarna syftar bland annat till att tydliggöra nämndens och rådets oberoende och stärka förtroendet för nämndens verksamhet. Rådet har också antagit en ny arbetsordning för att ge rådet fler beslutsfunktioner.

Covid-19-pandemin

På grund av covid-19-pandemin har samtliga medarbetare på nämndens kansli, med undantag för administratörerna, i huvudsak arbetat hemifrån sedan mars 2020. Nämndsammanträdena har hållits digitalt. Övergången från fysiska till digitala sammanträden har gått mycket bra och tack vare den snabba omställningen har endast ett sammanträde behövt ställas in på grund av de förändrade förhållandena.

Informationsarbete

Biträdande kanslichef Therese Grunditz och två av nämndens föredragande jurister har hållit en utbildning på Skadeståndskollegiet. Skadeståndskollegiet är ett samarbete mellan ett antal specialister inom skadestånds-, personskade- och försäkringsrätt och kollegiets medlemmar företräder enskilda skadelidande. Utbildningen handlade om förändrat gångmönster, arbete efter 65 år, tvistlösning och digitalisering.

Nämndens föredragande jurister håller varje år en hel-dagsutbildning för nämndens

konsumentrepresentanter. Årets utbildning behandlade bland annat frågor om skada i följd av trafik, utseendemässiga förändringar, ärr, amputationer och förändrat rörelsemönster.

Rapport till Kammarkollegiet

I maj lämnade nämnden en verksamhetsrapport till Kammarkollegiet i enlighet med lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden. En sådan rapport ska lämnas vartannat år. Rapporten innehåller främst statistikuppgifter och beskriver bland annat hur nämnden arbetar för att vara ett effektivt tvistlösningssystem. Kammarkollegiet har inte haft något att invända mot rapporten.

Trafikskadenämndens arbetsgrupper

Under året har nämndens råd antagit förslag från arbetsgrupper inom dessa områden:

- översyn av förbehåll
- översyn av ersättning för merkostnader
- ersättning för förlust av värnpliktsförmåner
- ersättning för nedsatt sexualfunktion.

Nämnden har pågående arbetsgrupper inom följande områden:

- arbete efter 65 år

- inkomstförlustberäkning i barnskadefall
- ersättning vid missfall.

Utveckling av eräknings-system

Under våren 2020 har nämndens kansli tagit fram en övergripande projektbeskrivning för ett schabloniserat och digitaliserat system vid beräkning av förlust av allmän pension. Projektet omfattar en arbetsgrupp med representanter från försäkringsbolagen, en referensgrupp med representanter från nämnden och Ansvarsförsäkringens personskadenämnd och en styrgrupp där TFF:s vd samt nämndens ordförande och kanslichef ingår.

På grund av covid-19-pandemin har projektet pausats då det inte bedömts vara affärskritiskt. Arbetet kommer att återupptas när det åter är möjligt att ha fysiska möten.

Digitalisering

Nämndens kansli har fortsatt sitt arbete enligt digitaliseringsplanen. Under året flyttades nämndens portal till en ny plattform i en molntjänst och funktionen för filuppladdning av ärenden i portalen förbättrades. Förändringarna innebär att portalen blivit än mer säker och användarvänlig. Inför kommande digitala sammanträden har arbetet med att hantera obligatoriska ärenden i portalen påbörjats och kommer att lanseras under 2021. Kansliets ärendehanteringssystem har uppdaterats.

Rådsmöten och kansli-personal

Trafikskadenämndens råd har hållit fyra möten under året och fattat beslut i bland annat följande frågor:

- tillägg i cirkulär 4-2013 med anledning av dataskyddsförordningens krav
- justeringar av nämndens arbetsordning
- återupptagande av arbetsgrupperna som utrett frågan om arbete efter 65 år och frågan om inkomstförlustberäkning i barnskadefall
- ny rutin för hantering av referatförslag och beslut om referat
- vilka organisationer som kan nominera representanter för konsumenterna, antalet konsumentrepresentanter och fördelning av dem mellan organisationerna samt antalet vice ordförande
- årlig översyn av delningstalen vid beräkning av förlust av allmän pension
- avkastningsränta på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall
- anpassning av nämndens hjälptabeller till förändringar i penningvärdet
- justerad kapitaliseringstabell.

Nämndens kansli har under 2020 bestått av 18 personer varav 15 jurister och tre administratö-

rer. Kansliet har ett samarbete med Svensk Försäkrings Nämnders kansli där administratörer samarbetar och de föredragande juristerna från båda kanslierna föredrar i samtliga nämnder.

Referat

Nämnden har under året lämnat fyra referat enligt följande:

- *Lyte och bestående men:* Ersättning för ärr på en kroppsdelen som senare amputeras har förordats för tiden före amputationen.
- *Preskription:* I ärendet har frågorna om omprövning och preskription enligt lagen (1916:312) angående ansvarighet för skada i följd av automobiltrafik (bilansvarighetslagen) prövats.
- *Kostnader:* Kostnader för mediciner har ansetts styrkta med utdrag av läkemedelsförteckning, registerutdrag av konto för högstkostnadsskydd och den medicinska utredningen i övrigt.
- *Förändrat rörelsemönster:* Ersättning har förordats för lyte i form av förändrat rörelsemönster avseende spasmer.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Nämndens verksamhet 2020

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-7. För att göra det enklare att förstå statistiken förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2020 kom det in 1 969 ärenden till Trafikskadenämnden. Det är en minskning med knappt fyra procent sedan föregående år. Antalet obligatoriska ärenden har gått upp med drygt en procent. Vid 113 sammanträden prövade nämnden 1 820 ärenden, vilket är en minskning med cirka 17 procent sedan föregående år.

Cirka 72 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden uppgick till cirka 30 procent.

Under året fick drygt 1 730 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 3,3 månader under 2020, vilket var samma som föregående år. Balansen ökade från 512 ärenden till 611 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive så kallade läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med försäkringsbolagens förslag

I knappt 30 procent av de prövade obligatoriska ärendena avvek

Trafikskadenämnden från försäkringsbolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 19,8 procent och en sänkning i 9,4 procent av fallen. Överensstämmelsen mellan försäkringsbolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 70,8 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 35 ärenden och läkarna lämnade 32 utlåtanden.

Hanteringstiden för läkarärendena var under året i genomsnitt 13 månader.

Nämndens läkare avvek från försäkringsbolagens förslag i cirka 56 procent av de lämnade utlåtandena. Av dessa föreslog läkarna en höjning av ersättningen i cirka 37 procent och en sänkning i cirka 19 procent av fallen.

Försäkringsbolagens hanteringstider

Trafikskadenämnden sammanställer varje år statistik som visar den tid som förflyter innan försäkringsbolaget skickar in ett ärende till nämnden. Den tiden utgör försäkringsbolagens hanteringstid. Denna statistik omfattar bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som försäkringsbolagen skickade in till nämnden under 2020 hade drygt 38 procent hanterats av bolagen inom en treårsperiod. Detta

medförde att den totala hanteringstiden i knappt 62 procent av ärendena var längre än tre år. I drygt åtta procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I drygt 75 procent av de obligatoriska ärenden som prövades under 2020 anlätades ett ombud, vilket är en minskning sedan föregående år.

Årsstatistik

2020

1. Inkomna ärenden	1 969
a. Obligatoriska ärenden	1 381
b. Tvistlösningsärenden	588
2. Prövade ärenden	1 820
a. Obligatoriska ärenden	1 273
b. Tvistlösningsärenden	547
c. Slutprövade ärenden	1 304
d. Bordlagda ärenden	35
e. Underhållsärenden	127
f. Antal personer som fått sina ärenden prövade	1 737
3. Antal sammanträden	113
4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut	
a. Ärendebalans (ej läkarärenden)	611
i. Obligatoriska ärenden	363
ii. Tvistlösningsärenden	248
iii. Ärenden som lämnats till nämndens läkare	12

5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut

Obligatoriska ärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	785	70,8
b. Nämnden höjde < 10 %	115	10,4
c. Nämnden höjde 10-25 %	36	3,2
d. Nämnden höjde > 25 %	69	6,2
e. Nämnden höjde totalt	220	19,8
f. Nämnden sänkte	104	9,4

Tvistlösningsärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	477	93,7
b. Nämnden höjde < 10 %	9	1,8
c. Nämnden höjde 10-25 %	6	1,2
d. Nämnden höjde > 25 %	16	3,1
e. Nämnden höjde totalt	31	6,1

6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader

Obligatoriska ärenden	Antal	%
1-9 %	202	18,3
10-14 %	357	32,3
15-19 %	189	17,1
20-49 %	240	21,7
>50 %	116	10,5

7. Ombud	Antal	%
Prövade obligatoriska ärenden	1 273	
varav ärenden med ombud	962	75,6

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	35	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	32	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	14	43,8
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	12	37,5
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	6	18,8

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	52	4,0	1	0,2
2-<4	874	67,4	151	28,7
4-<6	326	25,1	240	45,5
6-<8	27	2,1	68	12,9
8-<10	2	0,2	24	4,6
>10	16	1,2	43	8,2

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Genomsnitt dgr (mån)		Genomsnitt dgr (mån)	
Jan – dec	98,2	(3,3)	154	(5,1)
Läkarärenden				
jan – dec	394,2	(13,1)	388	(12,9)

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte tvistlösningsärenden.

	Antal	%	Akkumulerat antal	%
<1	95	7,9	95	7,9
1-2	180	15,0	275	22,9
2-3	184	15,3	459	38,3
3-4	181	15,1	640	53,4
4-5	155	12,9	795	66,3
5-6	100	8,3	895	74,6
6-7	77	6,4	972	81,1
7-8	61	5,1	1 033	86,2
8-9	40	3,3	1 073	89,5
9-10	29	2,4	1 102	91,9
>10	97	8,1	1 199	100,0

b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2020 för de olika försäkringsbolagen

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt Antal
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Bolag											
Aktsam	6	24	0	0	6	24	9	39	4	16	25
Dina Försäkringar	1	4	6	24	7	28	7	28	4	16	25
Folksam	44	21.4	41	19.9	88	42.7	25	12.1	8	3.9	206
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	3	17.6	1	5.9	12	70.6	1	5.9	0	0	17
If Skadeförsäkring	36	19.6	28	15.2	66	35.9	36	19.6	18	9.8	184
Länsförsäkringar	93	30.3	49	16	97	31.6	42	13.7	26	8.5	307
Moderna Försäkringar	18	31	9	15.5	21	36.2	5	8.6	5	8.6	58
Protector Försäkring	3	37.5	2	25	3	37.5	0	0	0	0	8
Svedea Specialförsäkring	13	40.6	4	12.5	12	37.5	3	9.4	0	0	32
Trafikförsäkrings- föreningen	13	16.7	13	16.7	25	32.1	18	23.1	9	11.5	78
Trygg-Hansa	24	13.2	22	12.1	76	41.8	44	24.2	16	8.8	182
Volvia	18	31.6	7	12.3	15	26.3	11	19.3	6	10.5	57
Övriga	3	15	2	10	8	40	6	30	1	5	20
Summa	275	22.9	184	15.3	436	36.4	207	17.3	97	8.1	1199

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se